

Suvestinė redakcija nuo 2021-07-08

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-08-03, i. k. 2015-11866

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL KULTŪROS IR KŪRYBINIŲ INDUSTRIJŲ POLITIKOS 2015–2021 METŲ
PLĖTROS KRYPTIŲ PATVIRTINIMO**

2015 m. liepos 31 d. d. Nr. ĮV-524
Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [IV-1593](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29357

Vadovaudamasis 2014-2020 metų nacionalinės pažangos programos, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482 „Dėl 2014-2020 metų nacionalinės pažangos programos patvirtinimo“ 1 prioriteto „Visuomenės ugdymas, mokslas ir kultūra“ prioriteto įgyvendinimo išankstinėmis sąlygomis ir sėkmės prielaidomis:

1. T v i r t i n u Kultūros ir kūrybinių industrijų politikos 2015-2021 metų plėtros kryptis (pridedama).

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-1593](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29357

2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2007 m. kovo 28 d. įsakymą Nr. ĮV-217 „Dėl Kūrybinių industrijų skatinimo ir plėtros strategijos patvirtinimo“.

Kultūros ministras

Šarūnas Birutis

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos
2015-07-24 raštu Nr. SR-3472

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
2015-07-16 raštu Nr. (21.5-62)-3-3620

SUDERINTA

Lietuvos statistikos departamento
2015-06-30 raštu Nr. SD-5574

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2015 m. liepos 31 d. įsakymu Nr. ĮV-524

KULTŪROS IR KŪRYBINIŲ INDUSTRIJŲ POLITIKOS 2015–2021 METŲ PLĖTROS KRYPTYS

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [IV-1593](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29357

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kultūros ir kūrybinių industrijų (toliau – KKI) politikos 2015–2021 metų plėtros kryptių (toliau – plėtros kryptys) siekis – numatyti šios srities plėtros, minėtu laikotarpiu, prioritetus, tikslus, uždavinius bei užtikrinti efektyvų ir koordinuotą jų įgyvendinimą. KKI plėtros kryptys parengtos vadovaujantis Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“ (toliau – strategija „Lietuva 2030“) deklaruojamomis atvirumo, kūrybingumo ir atsakomybės vertybėmis, atsižvelgiant į 2014-2020 metų nacionalinės pažangos programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482 „Dėl 2014-2020 metų nacionalinės pažangos programos patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinė pažangos programa) bei į Lietuvos kultūros politikos kaitos gaires, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. XI-977 „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių patvirtinimo“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-1593](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29357

2. KKI plėtros kryptys:

2.1. įgyvendina:

2.1.1. Lietuvos inovacijų plėtros 2014–2020 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1281 „Dėl Lietuvos inovacijų plėtros 2014-2020 metų programos patvirtinimo“ (toliau – LIP);

2.1.2. Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) kryptių ir jų prioriteto įgyvendinimo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 411 „Dėl Prioritetinių mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) kryptių ir jų prioritetų įgyvendinimo programos patvirtinimo“;

2.1.3. Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“ prioritetų veiksmų planus, patvirtintus Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. V-290/4-175 „Dėl prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“ prioritetų veiksmų planų patvirtinimo“;

2.2. prisideda prie šių veiksmų planų įgyvendinimo:

2.2.1. Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ prioriteto „Lanksčios produktų kūrimo ir gamybos technologinės sistemos“ veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. V-133/4-88 „Dėl prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ prioritetų veiksmų planų patvirtinimo“;

2.2.2. Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Transportas, logistika ir informacinių ryšių technologijos“ prioriteto „Pažangus elektroninis turinys, technologijos jam kurti ir informacinė sąveika“ veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. V-363/4-239 „Dėl prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Transportas, logistika ir informacinių ryšių technologijos“ prioritetų veiksmų planų patvirtinimo“;

2.2.3. Prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioriteto „Pažangios taikomosios technologijos asmens ir visuomenės sveikatai“ veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. V-422/4-293 „Dėl prioritetinės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir inovacijų raidos (sumanios specializacijos) krypties „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“ prioritetų veiksmų planų patvirtinimo“.

3. Valstybės investicijų į kultūros paveldo ir kultūros infrastruktūros objektus, tikslus, uždavinius, prioritetus ir bendruosius bei specialiuosius reikalavimus nustato Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 m. programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m.

spalio 6 d. įsakymu Nr. IV-711 „Dėl kultūros objektų aktualizavimo 2014-2020 metų programos patvirtinimo“.

4. Pagrindinės sąvokos KKI plėtros kryptyse vartojamos vadovaujantis 1998 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/71/EB Dėl teisinės dizaino apsaugos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 21 tomas, p. 120), Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Lietuvos klasterių plėtros koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2014 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 4-131 „Dėl Lietuvos klasterių plėtros koncepcijos patvirtinimo“, 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1295/2013 (OL 2013 L 347, p. 221), kuriuo sukuriamą programą „Kūrybiška Europa“ (2014–2020 m.) ir panaikinami sprendimai Nr. 1718/2006/EB, Nr. 1855/2006/EB ir Nr. 1041/2009/EB“:

4.1. Audiovizualinės medijos – priemonės, kūriniai, programos, procesai, kuriami derinant garso ir vaizdo technologijas bei suvokiami ir (ar) interpretuojami klausa ir (ar) rega.

4.2. Dizainas – produkto ar jo dalies vaizdas, sukuriamas dėl paties gaminio ir (arba) jo ornamentikos, specifinių linijų, kontūrų, spalvų, formos, tekstūros ir (arba) medžiagų savybių bei jų dermės.

4.3. Eksperimentinė (socialinė, kultūrinė) plėtra – moksliniais tyrimais ir praktine patirtimi sukaupu pažinimu grindžiama sisteminga veikla, kurios tikslas – kurti naujas medžiagas, produktus ir įrenginius, diegti naujus procesus, sistemas ir paslaugas arba iš esmės tobulinti jau sukurtus ar įdiegtus, taip pat kurti, diegti arba iš esmės tobulinti moksliniais tyrimais ir praktine patirtimi sukaupu pažinimu grindžiamus žmogaus, kultūros ir visuomenės problemų sprendinius.

4.4. Gyvenimo kokybė – tai individualus savo vietos gyvenime vertinimas kultūros ir vertybių sistemos, kurioje individas gyvena, kontekste, susijęs su individo tikslais, viltimis, standartais bei interesais. Sąvoka apima ir fizinę žmogaus sveikatą, ir psichologinę būseną, nepriklausomumą, socialinius santykius, asmenines pažiūras, tikėjimą bei aplinką.

4.5. Klasteris – tai įmonių ir (arba) mokslo ir studijų institucijų bei kitų subjektų santalka, funkcionuojanti partnerystės principu, kurios nariai, veikdami tarpusavyje susijusiose įvairiose ekonominės veiklos ir iniciatyvų srityse, siekia padidinti ekonominę veiklos efektyvumą.

4.6. Kultūros ir kūrybinės industrijos (KKI) – kūrybiškumu, kultūros turiniu ir (arba) intelektiniu kapitalu grindžiamos tarpsektorinės ekonominės veiklos, kuriančios materialius produktus ir (arba) nematerialias intelektines, kultūros arba menines paslaugas, pasižyminčias kūrybine, kultūrine ir ekonomine verte.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [IV-861](#), 2021-07-05, paskelbta TAR 2021-07-07, i. k. 2021-15409

4.7. Kūrybos ekonomika – tarpsektorinių, kūrybinius išteklius naudojančių, žiniomis grįstų ekonominių veiklų visuma, skatinanti ūkio augimą, visuomenės ugdymą, socialinę įtrauktį, kultūrinę įvairovę ir tvarią plėtrą.

4.8. Kultūros ir kūrybinių industrijų subjektai – viešieji ir privatūs juridiniai bei fiziniai asmenys, vykdanys kultūros ir kūrybinių industrijų veiklas.

4.9. Kūrybinės inovacijos – kultūros ir kūrybinių industrijų subjektų kuriamos ir (arba) diegiamos inovacijos, apimančios technologinius, organizacinius ar proceso sprendimus, ir kuriančios arba naudojančios kultūrinį simbolinį turinį ir pasižyminčios tarpsektoriškumu.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [IV-861](#), 2021-07-05, paskelbta TAR 2021-07-07, i. k. 2021-15409

4.10. Kūrybinių inovacijų ekosistema – savitarpio priklausomybe pasižyminčių kultūros ir kūrybinių industrijų subjektų, jų veiklai reikalingos infrastruktūros, kūrybinių gebėjimų ugdymo sistemų, kūrybos ekonomikos skatinimo priemonių ir kitų elementų visuma, užtikrinanti sistemišką kūrybinių inovacijų kūrimą ir diegimą, skatinanti kūrybinių inovacijų poreikį visuomenėje bei sukurianti teisinės, administracinės, infrastruktūrinės, finansinės prielaidas kurti ir diegti kūrybines inovacijas.

4.11. Menų inkubatorius – juridinis asmuo, kurio vienas iš tikslų – naudojantis turima infrastruktūra (patalpos, įranga ir pan.), sutelkti įvairių rūšių meno kūrėjus, jų grupes ir su menu susijusius verslus (priklausančius KKI sričiai) plėtojančius asmenis vienoje erdvėje ir taip sudaryti sąlygas menininkams kurti ir pristatyti publikai savo darbus, pradėti nuosavą verslą, plėtoti su menu susijusius verslus, skatinti bendruomenę aktyviau dalyvauti kultūriniame gyvenime, prisidėti prie kultūros paveldo išsaugojimo.

5. KKI apibrėžiamos ir klasifikuojamos remiantis 2008 m. Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencijos (toliau – UNCTAD) apžvalga „Kūrybos ekonomika“.

6. KKI kategorijos ir sritys sudaro dinamišką tarpusavyje susijusių elementų visumą, kuriai būdinga savitarpio priklausomybė. Pateikta klasifikacija nepakeičia galiojančiuose teisės aktuose nustatyto kultūros politikos atsakomybės sričių suskirstymo, ji išreiškia įvardytų sričių galimybes prisidėti prie kūrybos ekonomikos plėtros, šalies ūkio augimo ir socialinės sanglaudos didinimo. KKI skiriamos į keturias kategorijas:

6.1. Kultūros paveldas – sektorius apima šias sritis: nekilnojamojo kultūros paveldo objektų, paminklų, saugomų teritorijų, kitų kultūrine verte pasižyminčių vietų ir objektų eksploatavimas, atminties institucijų – muziejų, bibliotekų, archyvų, kinematekų veikla, antikvarinės vertybės, tradiciniai amatai, kultūrinis turizmas, tradicinės kultūros šventės ir festivaliai.

6.2. Menas – sektorius apima šias sritis: vaizduojamieji menai (vaizduojamoji ir taikomoji dailė, fotografija, skulptūra), scenos menai (teatras, šokis, muzika, cirkas), tarpdisciplininis menas, literatūra.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [IV-861](#), 2021-07-05, paskelbta TAR 2021-07-07, i. k. 2021-15409

6.3. Medijos – sektorius apima šias sritis: leidyba, spauda, audiovizualinės medijos (kinas, televizija, radijas), naujosios medijos (programinė įranga, kompiuteriniai žaidimai, skaitmeninis turinys), skaitmeninės paslaugos, reklama.

6.4. Taikomoji kūryba – sektorius apima šias sritis: architektūra, dizainas.

II SKYRIUS

KULTŪROS IR KŪRYBINIŲ INDUSTRIJŲ APŽVALGA

7. Visame pasaulyje KKI išskiriamos kaip sparčiai augantis ir besivystantis sektorius. Europos ekonomikos požiūriu, KKI sektoriaus dalis Europos bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP) struktūroje 2003 m. sudarė 2,6 proc. (2003 m. KKI Europoje apyvarta siekė 654 288 milijonus eurų). 1999-2003 m. KKI sektoriaus pridėtinės vertės augimas buvo 19,7 proc., kai nominalus Europos ekonomikos augimas siekė 17,5 proc. Lietuvoje KKI sektoriaus pridėtinės vertės augimas buvo didžiausias visoje Europoje – net 67,8 proc., kai nominalus visos ekonomikos augimas buvo tik 5,1 proc. 2010 m. kultūros ir kūrybinis sektorius sukūrė 4,5 proc. Europos BVP bei 3,8 proc. visų Europos darbo vietų. Taip pat nurodoma, kad KKI Prancūzijoje sugeneravo 4,9 proc. BVP, Vokietijoje 4,2 proc., Italijoje 3,8 proc., Ispanijoje 3,6 proc. BVP („Skaitmeninės ekonomikos kūrimas: darbo vietų išsaugojimo svarba Europos Sąjungos kūrybinių industrijų sektoriuje“, Tera Consultants, 2010 m.). Lietuvoje 2009 m. KKI dirbo iki 70 tūkst. darbuotojų, tai sudarė 4,94 proc. visos Lietuvos darbo rinkos. KKI sektoriaus sukuriama BVP dalis siekė net 6 proc. Daugumoje išsivysčiusių rinkos ekonomikos principu paremtų šalių KKI sukuria nuo 2 iki 5 proc. BVP bei pasižymi stabiliu laipsnišku augimu, viršijančiu pasaulinio ekonomikos augimo vidurkį (Lietuvos Respublikos partnerystės sutartis, patvirtinta Europos Komisijos 2014 m. birželio 20 d. sprendimu nr. C(2014)4234).

8. Remiantis 2008 m. atliktos Integruotos meno, mokslo, studijų ir verslo nacionalinės kompleksinės programos „Lietuvos kūrybinės ir kultūrinės industrijos“ galimybių studijos duomenimis, KKI įmonių realizavimo pajamų dalis Lietuvos BVP nuo 2 proc. (0,6 mlrd. EUR) 2001 m. išaugo iki 5,2 proc. (1,16 mlrd. EUR) 2006 m.

9. 2010 m. Vilniaus Gedimino technikos universiteto Atvirojo kodo instituto atliktos galimybių studijos „Vilniaus miesto kūrybinių industrijų žemėlapis“ duomenimis, didžiausią pridėtinę vertę Vilniuje kūrė šios sritys: taikomoji kūryba (architektūra, reklama, kūrybiniai moksliniai tyrimai, eksperimentinė plėtra ir inovacijos (toliau - MTEPI), skaitmeninės kūrybos paslaugos) – 0,5 mlrd. EUR, 16,7 tūkst. darbuotojų; knygos ir spauda (knygos, žurnalai, laikraščiai) – 89,2 mln. EUR, 4,7 tūkst. darbuotojų; naujosios medijos (programinė įranga, video žaidimai, skaitmeninis turinys) – 95,6 mln. EUR, 3,3 tūkst. darbuotojų; audiovizualinės veiklos (filmai, televizija, radijas) – 75,9 mln. EUR, 2,6 tūkst. darbuotojų.

10. Lietuvos KKI gyvybingumą patvirtino 2012 m. atliktas Autorių teisių ir gretutinių teisių (toliau - ATGT) ekonominio indėlio į Lietuvos ekonomiką tyrimas, kurio duomenimis 2008 m. ATGT ekonominės veiklos sudarė 5,4 proc. BVP ir 4,92 proc. nacionalinio užimtumo, o užsienio prekyboje ATGT srities eksportas siekė 4,68 proc. bendrojo eksporto.

11. Įgyvendinant Kūrybinių industrijų skatinimo ir plėtros strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2007 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. IV-217 „Dėl kūrybinių industrijų skatinimo ir plėtros strategijos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (toliau – Ūkio ministerija) 2007-2013 m. Europos Sąjungos finansavimo laikotarpiu pagal „Ekonomikos augimo veiksmų programos priedą“, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 788 „Dėl ekonomikos augimo veiksmų programos priedo patvirtinimo“, į menų inkubatorių tinklo Lietuvoje kūrimą investavo 22,24 mln. EUR (finansuota 12-os menų inkubatorių įsteigimas).

12. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (toliau – Švietimo ir mokslo ministerija), įgyvendindama Lietuvos kūrybinių ir kultūrinių industrijų nacionalinę kompleksinę programą, patvirtintą 2009 m. gruodžio 10 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ĮSAK-2642 „Dėl nacionalinių kompleksinių programų projektų tvirtinimo“, skyrė 2,66 mln. EUR Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų KKI plėtrai – buvo įgyvendinti 3 Nacionalinės kūrybinių ir kultūrinių industrijų asociacijos projektai.

13. KKI Lietuvoje yra pripažįstamos kaip svarbi ir perspektyvi Lietuvos ūkio bei visuomenės gyvenimo dalis, tačiau kryptinga sektoriaus vystymo politika nėra suformuota: trūksta Lietuvos KKI būklės ir plėtros galimybių analizių (žemėlapių), neiširta tarptautinė šio sektoriaus produktų ir paslaugų rinka. Sektorius iki šiol stokoja nuoseklaus ir koordinuoto politinio prioritetų nustatymo, aktuali teisinė bazė ir paramos mechanizmai ne visais atvejais palankūs KKI plėtrai, nepakankamai įvertinta šio sektoriaus specifika (KKI situacijos analizė, remiantis stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (toliau – SSGG) metodika pateikta priede Nr. 4).

14. Lietuvos profesionaliojo meno kūrybos, meno ir kultūros sklaidos Lietuvoje ir užsienyje, kultūros paveldo apsaugos, visuomenės informacinio aprūpinimo ir viešosios informacijos sklaidos bei kitose KKI srityse įgyvendinami projektai finansuojami Kultūros rėmimo fondo lėšomis (atsakinga institucija – Lietuvos kultūros taryba).

III SKYRIUS

KULTŪROS IR KŪRYBINIŲ INDUSTRIJŲ POLITIKOS PLĖTROS KRYPTYS IR JŲ PAGRINDIMAS

15. **PIRMOJI KRYPTIS – Visų amžiaus grupių Lietuvos visuomenės narių kūrybingumo gebėjimų skatinimas.** Strategijoje „Lietuva 2030“ visuomenės kūrybiškumas ir atsakomybė pripažįstamos pažangai svarbiomis vertybėmis. Kultūros prieinamumas ir visuomenės dalyvavimas kultūroje yra pagrindinės gyventojų kultūros ir kūrybinių kompetencijų ugdymo prielaidos, užtikrinančios gyventojų visuomeniškumą, pilietiškumą ir komunikabilumą. 2013 m. Eurobarometro duomenimis, 71 proc. apklaustų Lietuvos gyventojų aktyviai nedalyvauja jokioje kultūrinėje veikloje. Vienas iš efektyviausių būdų didinti gyventojų dalyvavimą kultūroje – plėsti specializuotas, įvairioms amžiaus grupėms skirtas kultūros sklaidos priemones, muziejų, bibliotekų, teatrų, kultūros centrų ir kitų kultūros įstaigų vykdomas edukacines programas. KKI būdingas tarpdiscipliniškumas, todėl kūrybingumo gebėjimų ugdyme itin vertinga kūryba pagrįstų partnerysčių patirtis, jungianti švietimo ir kultūros sritis bei motyvuojanti dalyvauti ugdymo ir kūrybos procesuose, kurių sklandžiai eigai ypatingai svarbios kūrybinės, edukacinės erdvės.

15.1. Nacionalinis kultūros paveldas yra kultūros tapatumo išsaugojimo ir atnaujinimo galimybės pagrindas. 1-oji KKI plėtros kryptis pabrėžia kultūros paveldo išsaugojimo ir aktualizavimo poreikį atsižvelgiant į tai, jog kultūros paveldas ugdo piliečių kultūrinę tapatybę, plečia jų istorinį akiratį, ugdo kūrybiškumą. Nacionalinio kultūros paveldo pažinimas leidžia refleksyviai vertinti šiuolaikinės kultūros tendencijas, kritiškai vertinti nacionalinės kultūros regioninį ir tarptautinį kontekstą bei suteikia platesnes galimybes kūrybiškumo ugdymui ir naujų kūrybinių idėjų įgyvendinimui. Kultūros paveldo objektuose vykdomos kultūrinės edukacijos programos prisideda prie visuomenės kūrybiškumo ugdymo bei įgalina bendruomenes aktyviau dalyvauti kūrybinėse veiklose.

15.2. 2013 m. gruodžio mėnesio Švietimo ir mokslo ministerijos parengtoje apžvalgoje Nr. 12 (98) „Mokinių mąstymo gebėjimų ugdymas“ nurodyta, kad savaime formaliojo švietimo sistema nepakankamai efektyviai ugdo kūrybiškumo kompetencijas - Lietuvos moksleiviai nors ir sėkmingai atlieka minimalių mąstymo gebėjimų reikalaujančias užduotis, tačiau pasižymi gerokai

prastesniais interpretavimo, integravimo, teksto turinio vertinimo rezultatais. Valstybinėje švietimo 2013–2022 metų strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. XII-745 „Dėl Valstybinės švietimo 2013-2022 metų strategijos patvirtinimo“ atkreipiamas dėmesys, kad „į neformalųjį švietimą menkai įtraukiami arba neįsitraukia muziejai, bibliotekos, kitos kultūros, meno įstaigos ir kiti potencialūs neformaliojo švietimo teikėjai“. Valstybinėje studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. gruodžio 5 d. nutarimu „Dėl Valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013-2020 metų plėtros programos patvirtinimo“ (toliau - studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programa) nurodoma, kad Lietuvoje visuomenės mokymosi visą gyvenimą lygis nusileidžia Europos Sąjungos vidurkiui: 2011 m. buvo 5,9 proc. 25-64 m. amžiaus Lietuvos gyventojų, nuolatos siekiančių plėsti savo kompetencijas ir įgyti naujų gebėjimų (Europos Sąjungos vidurkis siekia 8,9 proc.) (Europos Sąjungos statistikos agentūros „Eurostat“ duomenys). Siekiant spręsti šią problemą studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros programoje numatoma „kurti naujas žinias, sudaryti mokslo, verslo ir kultūros integracijos sąlygas, siekiant stiprinti šalies pranašumus“.

16. Šios KKI plėtros krypties uždaviniai: 1) kurti kūrybingumui palankią ugdymo aplinką; 2) didinti kvalifikacijos tobulinimo galimybes kultūros srities darbuotojams; 3) gerinti sąlygas visuomenei aktyviau dalyvauti kultūrinėse veiklose; 4) gerinti sąlygas nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tyrimams ir jų pritaikymui kultūrinei bei edukacinei veiklai.

17. **ANTROJI KRYPTIS – KKI potencialo panaudojimas kuriant gyvenimo kokybę gerinančią, visuomenės kūrybingumą ir pilietiškumą skatinančią aplinką** – 2-oji KKI plėtros kryptis atspindi KKI srities sąsajas su visuomenės gyvenimo kokybės, asmeninės, bendruomeninės ir visuomeninės gerovės, visuomenės narių savivertės, pasitenkinimo savo gyvenimu, kitais socialinę aplinką apibūdinančiais parametrais. Remiantis 2012 metų projekto „Menas žmogaus gerovei“ rezultatais, menas Lietuvoje vis labiau pripažįstamas priemone, skirta kurti asmens ir bendruomenės gerovę, tačiau meno teikiamos galimybės vis dar nėra pilnai išnaudojamos teigiamiems pokyčiams siekti. 2010 m. gruodžio 1 d. Europos Tarybos išvadoje dėl kultūros vaidmens kovojant su skurdu ir socialine atskirtimi Nr. 2010/C 324/03 (OL 2010 C 324, p. 16 (toliau – Tarybos išvada dėl kultūros vaidmens kovojant su skurdu ir socialine atskirtimi) nurodoma, kad galimybė naudotis kultūra, dalyvavimas kultūriniame gyvenime ir lavinimas kultūros srityje gali būti svarbūs veiksniai kovojant su skurdu ir didinant socialinę aprėptį.

18. Vadovaujantis aukščiau išvardintais KKI privalumais siekiant socialinės sanglaudos bei Tarybos išvada dėl kultūros vaidmens kovojant su skurdu ir socialine atskirtimi, svarbu didinti KKI

bei kultūros vaidmenį regionuose, siekiant tvarios plėtros bei socialinės sanglaudos tikslų. Lietuvoje ir užsienio šalyse sėkmingai įgyvendinami kultūros, socialiniai projektai atskleidžia KKI galimybes telkti bendruomenes, skatinti jas savarankiškai ir efektyviai spręsti jų gyvenamosios aplinkos problemas, kuriant ir diegiant socialines inovacijas, didinant vietos gyventojų užimtumą, praturtinant jų laisvalaikį bei kultūrinį gyvenimą.

19. Įgyvendinant 2-ąją KKI plėtros kryptį „KKI potencialo panaudojimas kuriant gyvenimo kokybę gerinančią, visuomenės kūrybingumą ir pilietiškumą skatinančią aplinką“ siekiama šių uždavinių: 1) Didinti KKI bei kultūros vaidmenį regionuose; 2) didinti KKI galimybes prisidėti sveikatinant visuomenę.

20. TREČIOJI KRYPTIS – **Kultūros ir kūrybinių industrijų sektoriaus ekonominės vertės ir sektoriaus eksporto apimčių augimo skatinimas**. KKI kuriama ekonominė vertė ir eksporto apimtis tiesiogiai atspindi šalies ekonomikos kūrybingumo ir inovatyvumo laipsnį. LIP nurodoma, kad „Kūrybinių ir kultūrinių industrijų vaidmuo įvairių sektorių plėtrai vis didėja, nes kūrybinė veikla reikalinga visų sektorių pažangai. KKI pasižymi išskirtiniu intelektinio kapitalo poreikiu, imlumu naujosioms technologijoms ir kūrybinių žinių panaudojimu didelei pridėtinei vertei kurti kituose sektoriuose“. Įvertinus KKI potencialą ir plėtros galimybes, 2014–2020 metais Sumanios specializacijos kontekste didžiausias proveržis numatomas audiovizualinių medijų ir dizaino sektoriuose. UNESCO duomenimis, renkama įgyvendinant 2005 m. konvenciją ir Kultūros darbotvarę „Kultūros 2030 indikatoriai – kultūra ir viešojo politika“ (angl. *CULTURE.2030: THEMATIC INDICATORS – culture and public policy*) siekiančią darnaus vystymosi tikslų (angl. *Sustainable Development Goals (SDG)*) per kultūrą, konstatuojama, kad KKI yra reikšmingas socialiai atsakingo užimtumo, progresyvaus verslo ir socialinių, technologinių bei turinio inovacijų generatorius: 2004–2013 m. pasaulinė prekyba kūrybinėmis prekėmis išaugo daugiau nei dvigubai, o šiandien kultūros pramonė į pasaulinę ekonomiką įneša virš 2,25 mlrd. Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) dolerių USD (1,8 mlrd. Eurų) kasmet, KKI sukuria daugiau kaip 3 proc. pasaulio ekonomikos BVP, o KKI indėlis į skaitmeninę ekonomiką sudaro 200 mlrd. JAV dolerių (160 mlrd. Eurų) nuo 2013 m. ir kasmet dinamiškai auga. 2014 m. Besivystančios šalys (išskyrus Kiniją ir Indiją) eksportavo tik 26,5 proc. viso pasaulio kultūros prekių eksporto, o mažiausiai išsivysčiusios šalys – mažiau nei 1 proc. Taip pat UNESCO renkama statistika pabrėžia išskirtinę KKI reikšmę atliepiančią pasaulio socialinius iššūkius, kovojant su klimato kaita, kuriant socialines inovacijas ir tvarią ekonomiką¹. Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO) pabrėžia išskirtinį dizaino vaidmenį ekonomikos tvarumui ir transformacijai link

¹ <https://en.unesco.org/culture-development/transversal-approaches/poverty-reduction-and-growth>

aukštesnės pridėtinės vertės – EUIPO tyrimai rodo, kad dizainų turinčių mažųjų ir vidutinių įmonių pajamos vienam darbuotojui yra net 17 proc. didesnės nei tų mažųjų ir vidutinių įmonių, kurios neturi jokių intelektualinės nuosavybės teisių²

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-861](#), 2021-07-05, paskelbta TAR 2021-07-07, i. k. 2021-15409

20.1. Įgyvendinant 3-iąją KKI plėtros kryptį, atkreipiamas dėmesys į KKI subjektų, pirmiausiai smulkių ir vidutinių įmonių, ekonominės veiklos vystymą. Parama KKI verslui telkiama sudarant jam aktualią paramos verslui paslaugų paketą, išskiriant, bet neapsiribojant, finansinės paramos mechanizmus, klasterizaciją, rinkodaros, eksporto, tarpsektorinio bendradarbiavimo skatinimo, verslumo kompetencijų ugdymo priemones.

20.2. Lietuvos, kaip kūrybingos šalies tapatumas, tiesiogiai priklauso nuo KKI žinomumo ir pripažinimo Lietuvoje ir užsienyje. Nuolatinė KKI stebėsena ir tiksliniai tyrimai (žemėlapiai) padeda įvertinti srities būklę, prognozuoti ir planuoti jos plėtrą. Kūrybos ir kultūros sklaida yra susijusi su Lietuvos kaip kūrybingos šalies pristatymu tarptautiniame kontekste bei potencialiai palengvina jų patekimą į užsienio rinkas. Atsižvelgiant į tai, kad neretai KKI sklaidos projektai apima ir meninius–kultūrinius, ir komercinius aspektus, įgyvendinant šią kryptį ypač svarbus Kultūros ir Ūkio ministerijų bendradarbiavimas derinant paramą meno ir kultūros sklaidai su parama KKI rinkodarai ir eksportui.

20.3. Lietuvoje KKI sektorius neturi palankių sąlygų išnaudoti augimo potencialą ir konkuruoti globalioje rinkoje, kadangi KKI rinkoje dominuoja labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės bei savarankiškai dirbantys asmenys, todėl būtina kurti tinkamas prielaidas į kūrėjus ir jų darbo vietų augimą orientuotos infrastruktūros vystymui bei kitų tinkamų sąlygų plėtoti kūrybinį potencialą gerinimui, siekiant didinti KKI esamų paslaugų mastą, kurti naujas paslaugas, konkurencingus aukštos pridėtinės vertės produktus, prisidėti prie tvarios žiedinės ekonomikos, skaitmenizavimo, ir taip didinti KKI produktų ir paslaugų pridėtinę vertę bei konkurencingumą.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [IV-861](#), 2021-07-05, paskelbta TAR 2021-07-07, i. k. 2021-15409

20.4. Siekiant efektyviai išnaudoti išskirtinį dizaino potencialą ekonomikos tvarumui ir transformacijai link aukštesnės pridėtinės vertės bei žiedinės ekonomikos, svarbu sutelkti dizaino ekspertų – mentorių komandą, koordinuojančią dizaino sprendimų kūrėjų pasitelkimą kitų sektorių verslo įmonių veiklos (produktų gamybos ar paslaugų kūrimo ir teikimo, ar kitų verslo procesų organizavimo) tobulinimui, dizaino sprendimų diegimą įmonėse orientuojant į skaitmeninės ir (arba) žiedinės ekonomikos principus atitinkančias veiklas. Kokybiško, efektyvaus ir tvaraus dizainerių ir verslo įmonių bendradarbiavimo ir koordinavimo užtikrinimui aktualu pasitelkti esamą

² <https://euipo.europa.eu/ohimportal/lt/design-definition>

Lietuvos kultūros tarybos kultūros veiklų administravimo sistemą ir kompetenciją. Lietuvos kultūros taryba, vykdydama Lietuvos Respublikos Lietuvos kultūros tarybos įstatymo 4 straipsnyje nustatytas funkcijas turi pareigas ir reikiamą patirtį vykdyti kultūros ministro pavedimu priskirtų projektų įgyvendinimo, finansavimo skirstymo, programų administravimo, projektų atrankos, sutarčių sudarymo, jų priežiūros, stebėsenos ir kitas susijusias funkcijas, t. y. ir aktualias dizaino sprendimų diegimo kitų sektorių verslo įmonėse koordinavimo veiklas, tokias kaip dizainerių duomenų bazės sukūrimas, pradedančiųjų dizainerių talentų atranka, dizaino mentorių atranka, įmonių, norinčių pasitelkti talentingus dizainerius, atranka, mokymai atrinktiems dalyviams, mentorystė atrinktiems dizaineriams dirbant su įmonėmis, nuo užduoties apibrėžimo iki rezultato, komunikacijos kampanijos vykdymas siekiant pritraukti dalyvius, įtraukti ir teikti dalyviams informaciją, dalintis patirtimi tarp dalyvių, viešinti rezultatus visuomenei.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [IV-861](#), 2021-07-05, paskelbta TAR 2021-07-07, i. k. 2021-15409

21. Įgyvendinant 3-ąją KKI plėtros kryptį „KKI sektoriaus ekonominės vertės ir sektoriaus eksporto apimčių augimo skatinimas“ siekiama šių uždavinių: 1) didinti Lietuvos KKI dalį valstybės BVP struktūroje; 2) didinti Lietuvos KKI dalį Lietuvos eksporto struktūroje; 3) gerinti sąlygas vykdyti Lietuvos kūrybos ir kultūros sklaidą Lietuvoje ir užsienyje; 4) didinti KKI produktų ir paslaugų pridėtinę vertę bei konkurencingumą, skatinant KKI indėlį į skaitmeninę ir žiedinę ekonomiką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-861](#), 2021-07-05, paskelbta TAR 2021-07-07, i. k. 2021-15409

22. **KETVIRTOJI KRYPTIS – Inovacijų visose KKI srityse skatinimas bei taikymas.** KKI subjektai kuriant produktus ir paslaugas lengvai integruoja technologines, organizacines, rinkodaros, sistemines, socialines ir kultūros inovacijas, siekdami spręsti kompleksiškas kūrybinių sprendimų reikalaujančias problemas. Didžiąją dalį KKI sudaro smulkaus ir vidutinio verslo įmonės, kurios yra ženkliai lankstesnės ir galinčios efektyviai išnaudoti KKI turimas tarpsektorines jungtis. Siekiant skatinti aktyvų KKI ir kitų sektorių bendradarbiavimą kuriant ir diegiant inovacijas, svarbu sudaryti tam tinkamas sąlygas, t.y. sukurti efektyviai veikiančią kūrybinių inovacijų ekosistemą. Siekiant kultūrinių ir mokslinių kompetencijų sinergijos yra svarbus su kultūra ir KKI veikla susijusių MTEPI humanitarinių ir socialinių mokslų srityse skatinimas. MTEPI humanitarinių ir socialinių mokslų srityse tiesiogiai didina KKI subjektų galimybes naudoti kultūrinę informaciją kuriant naujus KKI produktus ir paslaugas, stiprina visuomenės kultūrinę savimonę ir skatina KKI produktų ir paslaugų poreikį.

23. Įgyvendinant 4-ąją KKI plėtros kryptį „Inovacijų visose KKI srityse skatinimas bei taikymas“ siekiama šių uždavinių: 1) gerinti sąlygas kūrybinių inovacijų kūrimui ir diegimui; 2) gerinti sąlygas KKI ekosistemos kūrimuisi ir plėtrai.

IV SKYRIUS SIEKTINI REZULTATAI

24. Vadovaujantis numatytomis KKI plėtros kryptimis siekiama 2014-2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Kultūra“ tarpinstituciniame veiklos plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 19 d. nutarimu „Dėl 2014-2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Kultūra“ tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ (toliau – TVP „Kultūra“) numatytų ir toliau išvardintų rezultatų:

24.1. siekti, kad 2020 m. Lietuvos gyventojai aktyviau dalyvautų kultūrinėse veiklose: dalyvaujančių scenos meno veiklose skaičius išaugtų nuo 12,9 proc. iki 17,9 proc., architektūros, vaizduojamųjų menų ir amatų veikloje – nuo 21 proc. iki 24,5 proc., filmų ir video veikloje – nuo 2,6 proc. iki 3,9 proc. („Gyventojų dalyvavimo kultūroje ir pasitenkinimo kultūros paslaugomis tyrimo ataskaita“, SIC ir ESTEP, 2014 m., Vilnius, 177 p.);

24.2. siekti didesnio gyventojų domėjimosi kultūros paslaugomis: gyventojų, lankusių scenos meno renginius procentas nuo visų gyventojų padidėtų nuo 57,5 proc. 2014 m. iki 64,5 proc. 2020 m., bibliotekas – nuo 36,7 proc. iki 48,4 proc., lankusių paveldo objektus skaičius išaugtų nuo 50 proc. 2014 m. iki 57,4 proc. 2020 m. („Gyventojų dalyvavimo kultūroje ir pasitenkinimo kultūros paslaugomis tyrimo ataskaita“, SIC ir ESTEP, 2014 m., Vilnius, 173 p.);

24.3. siekti, kad iki 2020 m. gyventojų pasitenkinimas kultūros prieinamumu ir paslaugų kokybe išliktų stabilus visais metais – kultūros prieinamumą teigiamai vertintų ne mažiau 28,9 proc. gyventojų, paslaugų kokybę – ne mažiau 37,8 proc. gyventojų, o atskirų KKI sričių rodikliai augtų: scenos meno renginių prieinamumu išaugtų nuo 15,98 proc. iki 23,4 proc., scenos meno renginių paslaugų kokybe – nuo 34,45 proc. iki 36,6 proc., kultūros paveldo institucijų prieinamumas – nuo 24,73 proc. iki 27,8 proc., kultūros paveldo institucijų teikiamų paslaugų kokybė – nuo 34,62 proc. iki 36,7 proc. („Gyventojų dalyvavimo kultūroje ir pasitenkinimo kultūros paslaugomis tyrimo ataskaita“, SIC ir ESTEP, 2014 m., Vilnius, 207 p.));

24.4. stiprinti Lietuvos kūrybinės visuomenės tapatumą – siekti, kad užimtumas sektoriuje 2020 m. sudarytų 7 proc. Lietuvos darbo rinkos (2009 m. KKI dirbo apie 70 tūkst. darbuotojų – tai sudarė 4,94 proc. visos Lietuvos darbo rinkos „Galimybių studija „Kūrybinių ir kultūrinių industrijų

NKP projektų galimybės paskatinti ekonomiką“, Nacionalinė kūrybinių ir kultūrinių industrijų asociacija, 2013 m.);

24.5. didinti KKI vaidmenį Lietuvos ekonomikoje – siekti, kad 2020 m. Lietuvos KKI srities dalis valstybės BVP struktūroje sudarytų 7 proc. (2009 m. KKI dalis valstybės BVP struktūroje sudarė 6 proc.) (Galimybių studija „Kūrybinių ir kultūrinių industrijų NKP projektų galimybės paskatinti ekonomiką“, Nacionalinė kūrybinių ir kultūrinių industrijų asociacija, 2013 m.);

24.6. didinti Lietuvos KKI sektoriaus konkurencingumą užsienyje: siekti, kad ATGT srities eksportas išaugtų iki 7 proc. bendro Lietuvos eksporto (2008 m. - 4,68 proc.) („Autorių teisių ir gretutinių teisių (ATGT) ekonominio indėlio į Lietuvos ekonomiką tyrimas“, ESTEP, 2012 m.).

V SKYRIUS

KULTŪROS IR KŪRYBINIŲ INDUSTRIJŲ POLITIKOS PLĖTROS KRYPTIŲ ĮGYVENDINIMAS IR ATSAKOMYBĖ

25. Už KKI politikos formavimą yra atsakinga Kultūros ministerija. Prie KKI plėtros kryptių įgyvendinimo gali prisidėti Ūkio ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, kitos valstybės institucijos, savivaldybės, nevyriausybines organizacijos, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys. Konkrečias priemones KKI plėtros kryptių tikslams ir uždaviniams pasiekti kiekviena įgyvendinanti institucija gali numatyti savo strateginiuose veiklos planuose. TVP „Kultūra“ numatytų, KKI plėtrai skirtų priemonių įgyvendinimą koordinuos Kultūros ministerija, kituose tarpinstituciniuose veiksmų planuose įtvirtintų priemonių – pagal kompetenciją atsakingos institucijos.

26. KKI plėtros kryptių įgyvendinimo priežiūrą atliks Kultūros ministerija vykdydama nuolatinę stebėseną.

27. KKI plėtros kryptims įgyvendinti nukreipiami Kultūros ministerijai skiriami valstybės biudžeto asignavimai, panaudojami kitų asignavimų valdytojų ištekliai (įskaitant Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšas), pritraukiamos fizinių ir kitų juridinių asmenų lėšos. Informacija apie skiriamas lėšas, jų skyrimo kriterijus ir sąlygas turi būti aiški, vieša ir prieinama visuomenei.

KKI PLĖTROS KRYPTYS IR UŽDAVINIAI

Plėtros kryptis	Uždavinys	Atsakinga institucija	Priemonės, kuriomis įgyvendinamas uždavinys
1. Visų amžiaus grupių Lietuvos visuomenės narių kūrybingumo gebėjimų skatinimas.	1.1. Kurti kūrybingumui palankią ugdymo aplinką.	Kultūros ministerija	2.3.5. TVP „Kultūra“ įgyvendinti vaikams ir jaunimui skirtas kultūros ir kultūrinės edukacijos skatinimo iniciatyvas
		Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	2.3.2 TVP „Kultūra“ plėtoti kūryba paremtas partnerystės, kūrybingumą ugdančias programas ir metodus visais švietimo lygmenimis
		Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	2.3.1. TVP „Kultūra“ pereiti prie kūrybingumui palankios ugdymo(si) aplinkos, orientuotos į kūrybingumą skatinančios infrastruktūros diegimą visais švietimo lygmenimis
		Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	1.2.2. TVP „Regioninė plėtra“ plėtoti vaikų ir jaunimo neformalaus ugdymosi galimybes (ypač kaimo vietovėse)
		Kultūros ministerija	Kultūros rėmimo fondo lėšomis finansuojamos priemonės.
	1.2. Didinti kvalifikacijos tobulinimo galimybes kultūros srities darbuotojams.	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	2.1.4. TVP „Kultūra“ tobulinti kultūros srities viešųjų paslaugų darbuotojų kvalifikaciją

	1.3. Gerinti sąlygas visuomenei aktyviau dalyvauti kultūrinėse veiklose	Kultūros ministerija	2.1.3. TVP „Kultūra“ modernizuoti kultūros įstaigų infrastruktūrą, įgyvendinant valstybės investicijų programą 2.1.2. TVP „Kultūra“ optimizuoti ir modernizuoti nacionalinio ir valstybinio lygmens kultūros įstaigų fizinę ir informacinę infrastruktūrą 1.2.6. TVP „Regioninė plėtra“ optimizuoti ir modernizuoti kultūros įstaigų (kultūros centrų, muziejų, viešųjų bibliotekų ir kitų) fizinę ir informacinę infrastruktūrą
	1.4. Gerinti sąlygas nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tyrimams ir jų pritaikymui kultūrinei bei edukacinei veiklai.	Kultūros ministerija	Kultūros rėmimo fondo lėšomis finansuojamos priemonės 1.1.1 TVP „Kultūra“ kompleksiškai tirti, restauruoti ir aktualizuoti kultūros paveldą 1.2.7. TVP „Regioninė plėtra“ sutvarkyti ir aktualizuoti savivaldybių kultūrinės atminties, paveldo objektus
		Ekonomikos ir inovacijų ministerija	1.1.3. TVP „Kultūra“ kurti ir plėtoti kultūros kelių, apimančių reikšmingiausias Lietuvos kultūros paveldo objektus, rinkodarą
2. KKI potencialo panaudojimas kuriant gyvenimo	2.1 Didinti KKI bei kultūros vaidmenį regionuose.	Kultūros ministerija	Kultūros rėmimo fondo lėšomis finansuojamos priemonės

kokybę gerinančią, visuomenės kūrybingumą ir pilietiškumą skatinančią aplinką.	2.2. Didinti KKI galimybes prisidėti sveikatinant visuomenę.	Kultūros ministerija	1.2.8. TVP „Sveikata visiems“ įgyvendinti iniciatyvas „Menas žmogaus gerovei“, sudarančias palankias sąlygas stiprinti meno poveikį sveikatos apsaugos ir socialinės apsaugos sritims, siekiant gerinti žmonių gyvenimo kokybę
3. KKI sektoriaus ekonominės vertės ir sektoriaus eksporto apimčių augimo skatinimas.	3.1. Didinti Lietuvos KKI dalį valstybės BVP struktūroje.	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2.2.1. TVP „Kultūra“ plėtoti menų inkubatorių, kūrybinių rezidencijų infrastruktūrą ir paslaugas kūrybinių ir kultūrinių industrijų verslui, konsultavimo ir paramos paslaugas naujoms kūrybinių ir kultūrinių industrijų įmonėms
			2.2.3. TVP „Kultūra“ skatinti diegti originalius dizaino ir rinkodaros sprendimus gamybos procesuose ir (ar) paslaugų srityje, pasitelkiant meninę, kultūrinę raišką
	3.2. Didinti Lietuvos KKI dalį Lietuvos eksporto struktūroje.	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2.2.2. TVP „Kultūra“ remti kūrybinių ir kultūrinių industrijų, jų įmonių grupių (klasterių, asociacijų) rinkodaros medžiagos, plėtos strategijų rengimą ir dalyvavimą užsienio parodose ir kituose renginiuose
	3.3. Gerinti sąlygas vykdyti Lietuvos kūrybos ir kultūros sklaidą Lietuvoje ir užsienyje.	Kultūros ministerija	2.1.7. TVP „Kultūra“ remti Lietuvos kultūros institucijų, dalyvaujančių Europos Sąjungos programose, projektus 2.2.6. TVP „Kultūra“ pristatyti Lietuvos kūrybinių ir kultūrinių industrijų produktus užsienio rinkose 2.2.7. TVP „Kultūra“ įgyvendinti Lietuvos kūrybinių ir kultūrinių industrijų skatinimo iniciatyvas

			2.2.8. TVP „Kultūra“ įgyvendinti užsienio menininkų rezidencijų projektus Lietuvoje
	3.4. Didinti KKI produktų ir paslaugų pridėtinę vertę bei konkurencingumą, skatinant KKI indėlį į skaitmeninę ir žiedinę ekonomiką.	Kultūros ministerija	2014-2020 m. ES investicijų veiksmų programos 13-ojo prioriteto lėšomis (REACT-EU) finansuojamos priemonės: Priemonė 1: Paskatos dizaino kūrėjams: „Dizaino sparnai“ – projekto vykdytojas Lietuvos kultūros taryba; Priemonė 2: Paskatos gerinti kultūros ir kūrybinių industrijų sektoriaus įmonių infrastruktūrą – projektai atrenkami konkurso būdu; Priemonė 3: Paskatos kultūros ir kūrybinių industrijų sektoriui kurti konkurencingus kultūros produktus – projektai atrenkami konkurso būdu
4. Inovacijų visose KKI srityse skatinimas bei taikymas.	4.1. Gerinti sąlygas kūrybinių inovacijų kūrimui ir diegimui.	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2.2.4. TVP „Kultūra“ remti įmonių kūrybinių inovacijų projektus, vykdomus kūrybinių ir kultūrinių industrijų (dizaino, medijų ir rinkodaros) srityse, bendradarbiaujant su mokslo ir studijų institucijomis
		Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	1.2.2. TVP „Kultūra“ skatinti mokslininkų ir kitų tyrėjų gebėjimų stiprinimą kūrybinių inovacijų srityje
			1.2.1. TVP „Kultūra“ plėtoti MTEP ir kūrybines inovacijas, siekiant ugdyti įtraukią ir kūrybingą visuomenę
	4.2. Gerinti sąlygas KKI ekosistemos kūrimuisi ir plėtrai.	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2.2.5. TVP „Kultūra“ plėtoti verslo kūrybinių inovacijų infrastruktūrą

Priedo pakeitimai:

Nr. [IV-861](#), 2021-07-05, paskelbta TAR 2021-07-07, i. k. 2021-15409

KKI PLĖTROS KRYPTIŲ, UŽDAVINIŲ, SEKTORIAUS KATEGORIJŲ IR SRIČIŲ KOORDINACIJA

Plėtros kryptys	Uždaviniai	Sektoriaus kategorija	Sektoriaus sritys
1. Visų amžiaus grupių Lietuvos visuomenės narių kūrybingumo gebėjimų skatinimas.	1.1. Kurti kūrybingumui palankią ugdymo aplinką. 1.2. Didinti kvalifikacijos kėlimo galimybes kultūros srities darbuotojams. 1.3. Sudaryti sąlygas visuomenei aktyviau dalyvauti kultūrinėse veiklose. 1.4. Sudaryti sąlygas nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tyrimams ir jų pritaikymui kultūrinei bei edukacinei veiklai.	Kultūros paveldas, Menas, Medijos	Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų, paminklų, saugomų teritorijų, kitų kultūrine verte pasižyminčių vietų eksploatavimas, atminties institucijų – muziejų, bibliotekų, archyvų veikla, antikvarinės vertybės, tradiciniai amatai, tradicinės kultūros šventės ir festivaliai, kultūrinis turizmas, vaizduojamieji menai, scenos menai, tarpdisciplininis menas, literatūra, mėgėjų menas, etnokultūra, leidyba, spauda, audiovizualinės medijos (kinas, televizija, radijas), naujosios medijos (programinė įranga, kompiuteriniai žaidimai, skaitmeninis turinys).
2. KKI potencialo panaudojimas kuriant gyvenimo kokybę gerinančią, visuomenės kūrybingumą ir pilietiškumą skatinančią aplinką.	2.1 Didinti KKI bei regionų kultūros vaidmenį. tarnaujančias viešąsias erdves. 2.2. Didinti KKI galimybes prisidėti sveikatinant visuomenę.	Kultūros paveldas	Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų, paminklų, saugomų teritorijų, kitų kultūrine verte pasižyminčių vietų eksploatavimas, atminties institucijų – muziejų, bibliotekų, archyvų veikla, antikvarinės vertybės, tradiciniai amatai, tradicinės kultūros šventės ir festivaliai, kultūrinis turizmas.
		Menas	Vaizduojamieji menai, scenos menai, tarpdisciplininis menas, literatūra, mėgėjų menas.

		Taikomoji kūryba	Architektūra, dizainas.
3. KKI sektoriaus ekonominės vertės ir sektoriaus eksporto apimčių augimo skatinimas.	3.1. Didinti Lietuvos KKI dalį valstybės BVP struktūroje.	Medijos	Leidyba, spauda, audiovizualinės medijos (kinas, televizija, radijas), naujosios medijos (programinė įranga, kompiuteriniai žaidimai, skaitmeninis turinys), reklama, skaitmeninės paslaugos.
	3.2. Didinti Lietuvos KKI dalį Lietuvos eksporto struktūroje.		
	3.3. Sudaryti sąlygas vykdyti Lietuvos kūrybos ir kultūros sklaidą Lietuvoje ir užsienyje.	Taikomoji kūryba	Architektūra, dizainas.
	3.4. Didinti KKI produktų ir paslaugų pridėtinę vertę bei konkurencingumą, skatinant KKI indėlį į skaitmeninę ir žiedinę ekonomiką.	Menas	Vaizduojamieji menai, scenos menai, tarpdisciplininis menas, literatūra, mėgėjų menas.
4. Inovacijų visose KKI srityse skatinimas bei taikymas.	4.1. Sudaryti sąlygas kūrybinių inovacijų kūrimui ir diegimui. 4.2. Sudaryti sąlygas KKI ekosistemos kūrimuisi ir plėtrai.	Visos KKI	Visos KKI

Priedo pakeitimai:

Nr. [IV-861](#), 2021-07-05, paskelbta TAR 2021-07-07, i. k. 2021-15409

KULTŪROS IR KŪRYBINIŲ INDUSTRIJŲ SEKTORIAUS ANALIZĖ PAGAL SSGG METODIKĄ

1. Stiprybės:

- 1.1. Nuolatos auganti BVP dalis, sukuriama papildoma ekonominė vertė, skatinamas kitų sektorių efektyvumas;
- 1.2. Augantis kūrybinių verslų skaičius;
- 1.3. Visuomenės kūrybiškumo ugdymas, aktyvių įvairaus pobūdžio kultūros ir kūrybinių visuomenės raiškų skatinimas;
- 1.4. Kultūros inovacijos skatina socialinių ir humanitarinių mokslinių tyrimų plėtrą;
- 1.5. Kūrybinės inovacijos sudaro pagrindą skirtingų sektorių bendradarbiavimui;
- 1.6. Sudaromos sąlygos kultūros paveldo išsaugojimui;
- 1.7. Kartu su kitais sektoriais kuriamos efektyvios netradicinės ugdymo priemonės, leidžiančios užtikrinti geresnius švietimo sistemos pasiekimus;
- 1.8. Per kūrybines partnerystes sukuriamas teigiamas poveikis švietimo, sveikatos sektoriams;
- 1.9. Išlaikomos ir kuriamos tautos tradicijos;
- 1.10. Prisidedama prie šalies identiteto kūrimo;
- 1.11. Plėtojamas kultūros įstaigų tinklas, apimantis visus šalies regionus;
- 1.12. Aukštas kūrybinis potencialas įvertinamas ir pripažįstamas tarptautinėje erdvėje;
- 1.13. Daugėja netradicinių erdvių įvairiai kultūriniai veiklai vykdyti;
- 1.14. Plečiasi kūrybinių iniciatyvų skaičius regionuose;
- 1.15. Skirtingų kūrybinių sričių atstovai jungiasi į bendruomenes;
- 1.16. Susiformavusi stipri tradicinių menų kultūra;
- 1.17. Besiplečiantis menų inkubatorių tinklas;
- 1.18. KKI produkcija ir paslaugos, atitinkančios rinkos ir klientų poreikius.

2. Silpnybės:

- 2.1. Kultūros infrastruktūros, kultūros prieinamumo apribojimai bei tarpsektorinių edukacinių programų ir projektų trūkumas mažina galimybes optimaliai išnaudoti KKI potencialą;
- 2.2. Nusidėvėjusi kultūros infrastruktūra (ypatingai šalies regionuose);

- 2.3. Kiti ūkio subjektai nuvertina KKI potencialą ir neišnaudoja jo teikiamų galimybių;
- 2.4. Nevienodas KKI apibrėžimas skirtinguose šaltiniuose/teisės aktuose;
- 2.5. Nepakankamai įvertinama KKI sukuriama ekonominė vertė ir inovacijų potencialas;
- 2.6. Kultūrinės veiklos suvokiamos kaip nekomercinės, neskiriamas reikiamas dėmesys kultūrinių ir kūrybinių veiklų komercializacijai;
- 2.7. KKI silpnai išnaudoja rinkodaros priemones;
- 2.8. Menkas KKI tarpusavio bendradarbiavimas;
- 2.9. Menkas KKI bendradarbiavimas su mokslu, verslu;
- 2.10. Menkas KKI finansavimas, nėra specialiai pritaikytų finansavimo schemų, nepritraukiami privatūs investuotojai;
- 2.11. Kredito įstaigų nenoras teikti kredito, finansavimo paslaugas kūrybiniais verslams;
- 2.12. Dominuoja KKI produktų ir paslaugų importas;
- 2.13. Menkas privataus ir viešojo sektorių bendradarbiavimas;
- 2.14. Silpna intelektualinės nuosavybės apsauga;
- 2.15. Didesnė nei įprastai rizika pradedant naują kūrybinį verslą;
- 2.16. Pedagogai neturi reikiamų gebėjimų kūrybiškumo ugdymui;
- 2.17. Ugdymo programose nėra skiriamas dėmesys kūrybiškumui vystyti;
- 2.18. Menininkai stokoja verslumo įgūdžių;
- 2.19. Silpnai išvystytas kultūros, kūrybinių verslų konsultavimo tinklas;
- 2.20. Itin mažai kultūros, kūrybinių verslų vadybos ir plėtros specialistų, nėra (beveik nėra) šioje srityje dirbančių agentų;
- 2.21. Nuoseklios, koordinuotos KKI politikos trūkumas.

3. Galimybės:

- 3.1. Visuomenės dalyvavimo kultūrinėje veikloje didinimas;
- 3.2. Kultūros produktų ir paslaugų vartojimo skatinimas;
- 3.3. Kultūros įstaigų vykdomų edukacinių programų skaičius didinimas;
- 3.4. Kūrybinių partnerysčių švietimo, sveikatos bei kituose sektoriuose augimas;
- 3.5. Darbo vietų skaičiaus augimas kultūros, kūrybos ir kituose sektoriuose;
- 3.6. Mažėjantis anksti švietimo sistemą paliekančių vaikų skaičius;
- 3.7. Augantis visuomenės, ypač jaunimo, verslumo lygis;
- 3.8. Didėjantis sėkmingai veiklą vykdančių mažų ir vidutinių verslų, savo veikloje naudojančių KKI produktus ir paslaugas, skaičius;
- 3.9. Socialinę atskirtį patiriančių žmonių integracija į visuomenę dalyvaujant kultūrinėse veiklose;
- 3.10. Patyčių ir netolerancijos mažinimas;
- 3.11. Informacinio raštingumo didinimas;
- 3.12. Tarpsektorinio bendradarbiavimo metu sukuriamų naujų patentuojamų produktų skaičiaus augimas;

- 3.13. Taikomųjų kultūros ir kūrybinių produktų skaičiaus augimas;
- 3.14. Kultūros ir kūrybinių paslaugų ir produktų plėtra;
- 3.15. Socialinių ryšių tarp kūrybinio verslo, verslo ir vietos bendruomenių kūrimas;
- 3.16. Socialinės atsakomybės didėjimas;
- 3.17. Sklandesnis darnaus vystymosi principų įgyvendinimas;
- 3.18. Mokslinio potencialo plėtra;
- 3.19. MTEPI KKI sektoriuose skaičiaus augimas;
- 3.20. Mokslo ir verslo bendradarbiavimo didėjimas;
- 3.21. Kvalifikuoti kultūros ir kūrybos sričių specialistai;
- 3.22. Skaitmeninės erdvės išnaudojimas KKI sklaidai, produktų ir paslaugų pristatymui, rinkodarai, bendradarbiavimo platformų kūrimui ir (ar) dalyvavimui jose.

4. Grėsmės:

- 4.1. Atskirų KKI sektorių uždarumas;
- 4.2. Profesionaliojo meno kokybės mažėjimas;
- 4.3. Orientacija į tarptautines rinkas, neskiriant dėmesio vietinei rinkai;
- 4.4. Gebėjimų tinkamai įsisavinti technologines naujoves stygius;
- 4.5. Kultūros ir kūrybos vadybos gebėjimų trūkumas;
- 4.6. Nepakankamas teisinis reglamentavimas dirbantiems kultūros ir kūrybos sektoriuose;
- 4.7. Koncentracija į vieną KKI sektoriaus dalį;
- 4.8. Kultūros įstaigų pasipriešinimas pokyčiams;
- 4.9. Tradicinių sektorių nenoras bendradarbiauti tarpusavyje ir (ar) su verslo, mokslo institucijomis;
- 4.10. KKI atstovų koncentracija Vilniuje ir Kaune;
- 4.11. Netolygus atskirų KKI sektorių plėtros skatinimas.

Kultūros ir kūrybinių industrijų politikos
2015–2021 metų plėtros kryptių
Priedas Nr. 4

**KULTŪROS IR KŪRYBINĖMS INDUSTRIJOMS PRISKIRIAMŲ VEIKLŲ KODAI
PAGAL EKONOMINĖS VEIKLOS RŪŠIŲ KLASIFIKATORIŲ (EVRK)**

Kultūros ir kūrybinių industrijų (KKI) veiklų pavadinimas	EVRK 2 kodas
Audiovizualinės medijos (išskyrus kino sektorių)	
Kompiuterinių žaidimų leidyba	58.21
Garso įrašymas ir muzikos įrašų leidyba	59.20
Radijo programų transliavimas	60.10
Kompiuterių programavimo veikla	62.01
Naujienų agentūrų veikla	63.91
Viešųjų ryšių ir komunikacijos veikla	70.21
Reklamos agentūrų veikla	73.11
Fotografavimo veikla	74.20
Scenos pastatymų veikla	90.01
Scenos pastatymams būdingų paslaugų veikla	90.02
Kino sektorius	
Radijo ir televizijos įrenginių nuoma	77.39.60
Kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų gamyba	59.11
Pagamintų kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų meninis apipavidalinimas	59.12
Kino filmų, vaizdo filmų ir televizijos programų platinimas	59.13
Kino filmų rodymas	59.14
Televizijos programų rengimas ir transliavimas	60.20
Dizainas, projektavimas, leidyba	
Tekstilės pluoštų paruošimas ir verpimas	13.1
Tekstilės audimas	13.2
Tekstilės apdaila	13.3
Kitų tekstilės gaminių ir dirbinių gamyba	13.9
Drabužių siuvimas (gamyba)	14
Odos ir odos dirbinių gamyba	15
Kitų medienos gaminių gamyba; dirbinių iš kamštienos, šiaudų ir pynimo medžiagų gamyba	16.29
Laikraščių spausdinimas	18.11
Kitas spausdinimas	18.12
Įrašytų laikmenų tiražavimas	18.20
Stiklo ir stiklo gaminių bei dirbinių gamyba	23,1
Keraminių buities ir puošybos gaminių bei dirbinių gamyba	23.41
Kitų keraminių gaminių ir dirbinių gamyba	23.49
Akmens pjaustymas, tašymas ir apdailinimas	23,7
Baldų gamyba	31
Papuošalų, juvelyrinių ir panašių dirbinių gamyba	32.12
Dirbtinės bižuterijos ir panašių dirbinių gamyba	32.13

Muzikos instrumentų gamyba	32.2
Žaidimų ir žaislų gamyba	32.40
Tekstilės gaminių mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	47.51
Baldų, apšvietimo įrangos ir kitų namų ūkio prekių mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	47.59
Žaidimų ir žaislų mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	47.65
Drabužių mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	47.71
Avalynės ir odos gaminių mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	47.72
Kosmetikos ir tualetų reikmenų mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	47.75
Laikrodžių, papuošalų ir juvelyrinių dirbinių mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	47.77
Kitų prekių mažmeninė prekyba kioskuose ir prekyvietėse	47.89
Knygų leidyba	58.11
Laikraščių leidyba	58.13
Žurnalų ir periodinių leidinių leidyba	58.14
Kita leidyba	58.19
Architektūros veikla	71.11
Projektiniai - konstruktoriniai darbai	71.12.20
Specializuota projektavimo veikla (pramoninis, grafinis, interjero dizainas, modeliavimas)	74.10
Vertimo raštu ir žodžiu veikla	74.30
Tekstilės dirbinių, drabužių ir avalynės nuoma	77.29.10
Baldų ir kitų asmeniniam naudojimui skirtų daiktų nuoma	77.29.20
Muzikos instrumentų, teatro dekoracijų ir kostiumų nuoma	77.29.30
Intelektinės nuosavybės ir panašių produktų, išskyrus autorių teisių saugomus objektus, išperkamoji nuoma	77.40
Meninė kūryba	90.03
Kitos KKI veiklos: turizmas, švietimas	
Knygų mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	47.61
Laikraščių ir raštinės reikmenų mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	47.62
Muzikos ir vaizdo įrašų mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	47.63
Suvenyrų, meno dirbinių ir religinių reikmenų specializuota mažmeninė prekyba	47.78.10
Antikvarinių daiktų mažmeninė prekyba	47.79.10
Socialinių ir humanitarinių mokslų moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla	72.20
Vaizdajuosčių ir kompaktinių diskų nuoma	77.22
Ekskursijų organizatorių veikla	79.12
Kultūrinis švietimas (menų mokyklų veikla)	85.52
Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	90.0
Meno įrenginių eksploatavimo veikla	90.04
Bibliotekų ir archyvų veikla	91.01
Muziejų veikla	91.02
Istorinių vietų ir pastatų bei panašių turistų lankomų vietų eksploatavimas	91.03
Atrakcionų ir teminių parkų veikla	93.21
Kita pramogų ir poilsio organizavimo veikla	93.29

Priedo pakeitimai:

Nr. [IV-861](#), 2021-07-05, paskelbta TAR 2021-07-07, i. k. 2021-15409

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-1593](#), 2020-12-31, paskelbta TAR 2020-12-31, i. k. 2020-29357

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2015 m. liepos 31 d. įsakymo Nr. IV-524 „Dėl kultūros ir kūrybinių industrijų politikos 2015–2020 metų plėtros kryptių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-861](#), 2021-07-05, paskelbta TAR 2021-07-07, i. k. 2021-15409

Dėl kultūros ministro 2015 m. liepos 31 d. įsakymo Nr. IV-524 „Dėl Kultūros ir kūrybinių industrijų politikos 2015–2021 metų plėtros kryptių patvirtinimo“ pakeitimo